

Sharenting – Ilmiön hyötyjä ja haittoja, sekä sen vaikutukset lapsen ja vanhemman väliseen suhteeseen

Oulun yliopisto
Tietojenkäsittelytiede
LuK-tutkielma
Taija Sirviö
2023

Tiivistelmä

Sharenting-käsitteellä tarkoitetaan ilmiötä, jossa vanhempi jakaa lapsestaan arkaluontoista sisältöä verkossa, kuten sosiaalisessa mediassa. Arkaluontoiseksi sisällöksi voisi kuvata tekstiä, kuvia ja videoita, jotka koskevat lapsia, mikäli he eivät itse saa tehdä päätöstä siitä mitä sisältöä jaetaan, tai jaetaanko ylipäätään. Selkeitä esimerkkejä arkaluontoisesta sisällöstä ovat esimerkiksi terveystiedot, henkilötiedot, tunnistettavat kuvat ja videot, joiden jakaminen uhkaa lapsen yksityisyyttä. Sharenting terminä on syntynyt 2010-luvun alkupuolella. Tämä tarkoittaa sitä, että tämän hetken lapset ja nuoret ovat ensimmäinen sukupolvi, jotka kokevat sharentingin lapsen näkökulmasta. Aiheen tuoreuden takia sharentingin pitkän aikavälin vaikutuksia ei vielä tunneta. Lyhyen aikavälin ongelmallisiin seurauksiin kuuluvat esimerkiksi uhkat yksityisyydelle kuten identiteettivarkaudet sekä materiaalien kopiointi ja käyttö ei tarkoitettussa kontekstissa. Lisäksi lapsen luottamus vanhempaa kohtaan voi sharentingin johdosta heikentyä.

Ilmiöön liittyy paljon ongelmia, koska vanhemmat rakentavat lastensa verkkoidentiteettiä ilman lapsen mahdollisuutta vaikuttaa asiaan. Aihe on myös hyvin ajankohtainen ja sitä on syytä tutkia lisää. On tärkeää, että vanhemmat ymmärtävät mahdolliset asiaan liittyvät riskit sekä seuraukset, jotta lapsi saa kasvaa ja kehittyä turvallisesti ja lapsen ja vanhemman välille ei synny luottamuspulaa tai muuta etäännyttävää tekijää vanhemman sitä tiedostamatta.

Tämän tutkielman tavoitteena oli selvittää tarkemmin, minkälaisia positiivisia ja negatiivisia vaikutuksia lapset ja vanhemmat kokevat saavaansa sharenting-ilmiöstä ja minkälaisia vaikutuksia sharentingilla on vanhemman ja lapsen väliseen suhteeseen. Tutkielma toteutettiin kirjallisuuskatsauksena ja se pohjautui kokonaan aiempiin tutkimuksiin ilmiöön liittyen.

Aiemmissä tutkimuksissa tuli ilmi, että jakamisella on niin positiivisia kuin negatiivisiakin puolia sekä vanhemman että lapsen näkökulmasta. Syitä siihen, miksi vanhemmat jakavat lapsistaan sisältöä voi olla monia. Osa vanhemmista hakee sharentingin kautta vertaistukea, samanhenkisiä ihmisiä tai apua vanhemmuuteen. Yhä useampi tekee myös sosiaalista mediaa työkseen ja jakaa materiaalia lapsista osana omaa sisältöään. Toisaalta negatiivisena puolena vertailu muihin perheisiin ja vanhempiin saattoi lisääntyä. Lapsen kannalta positiivisia puolia olivat esimerkiksi lapsen itsetunnon nouseminen positiivisesta sisällöstä, negatiivisena puolena korostui toisaalta paitsi jäämisen ja laiminlyödyksi tulemisen tunne, jos vanhempi ei jaa sisältöä.

Jakamiseen liittyvät luottamuskysymykset olivat keskeinen tutkimuksissa esille tullut lapsen ja vanhemman suhteeseen vaikuttava tekijä. Mikäli lapsen toiveet jakamiseen liittyen ja vanhempien jakamiskäytänteet olivat molemmille selvillä ja niihin liittyen oli yhteisymmärrys, lapsi luotti vanhempaan. Toisaalta, mikäli vanhempi ei kunnioittanut lapsen toiveita jakamiseen liittyen ja ei ollut avoin omasta toiminnastaan, lapsen luottamus vanhempaa kohtaan saattoi särkyä. Näin saattaa käydä esimerkiksi silloin, jos vanhemmat näkevät jakamisesta saatavat hyödyt riskejä suurempina, mikä saa heidät jakamaan lapsen toiveista välittämättä. Vanhemmat näkevät jakamisesta saatavat hyödyt riskejä suurempina, mikä saa heidät jakamaan lapsen toiveista välittämättä.

Tutkimuksissa havaittiin myöskin tärkeä tutkimusaukko: Katsauksessa ei löydetty yhtään tutkimusta, jossa olisi keskitytty pelkästään sharentingin vaikutuksiin lapsen ja

vanhemman suhteelle. Sen sijaan mahdolliset vaikutukset oli mainittu osana muita huomattuja ilmiön seurauksia. Sharenting-ilmiön vaikutuksia etenkin vanhemman ja lapsen väliselle luottamukselliselle suhteelle tulisi tutkia lisää. Huomattavaa on myös se, että vaikka tutkimuksia aiheeseen liittyen oli, netin ulkopuolelle jääviä vaikutuksia tulisi myös tutkia enemmän.

Avainsanat

sharenting, jakaminen, lapsen ja vanhemman suhde, sosiaalinen media, lapset, vanhemmat

Ohjaaja

FT, Tutkijatohtori Heidi Hartikainen

Sisällysluettelo

Tiivistelmä	2
Sisällysluettelo	4
1. Johdanto.....	5
2. Tutkimusmenetelmät	7
3. Tulokset	8
3.1 Sharenting sekä siihen liittyvät negatiiviset puolet.....	8
3.2 Vanhempien motiivit sisällönjakamiselle	9
3.3 Vanhempien jakamiskäyttäytyminen	10
3.4 Lasten suhtautuminen vanhempien sharentingiin	11
3.5 Sharentingin vaikutukset lapsen ja vanhemman väliseen suhteeseen.....	13
4. Pohdintaluku.....	15
4.1 Sharentingin positiiviset ja negatiiviset puolet vanhempien näkökulmasta.....	15
4.2 Sharentingin positiiviset ja negatiiviset puolet lasten näkökulmasta.....	16
4.3 Sharentingin vaikutukset lapsen ja vanhemman väliselle suhteelle.....	18
5. Yhteenveto / Johtopäätökset.....	19
Lähteet:.....	21

1. Johdanto

Lasten kuvien, videoiden, arkaluontoisten tietojen jakaminen netissä vanhempien toimesta on ilmiö, joka on yleistynyt viimeisen vuosikymmenen aikana merkittävästi (Cataldo ym., 2022). Tälle ilmiölle on myös englanninkielinen termi ”sharenting”, joka tulee sanoista ”sharing” ja ”parenting”, (Kallio, 2021) eli ”jakaminen” ja ”vanhemmuus”. Vanhemmilla voi olla erilaisia motiiveja jakaa lapsistaan sisältöä nettiin. He voivat saada esimerkiksi vertaistukea niin perusarkeen kuin vaikkapa erityislapsen kanssa elämiseen, toisaalta he myös pystyvät tuomaan sharentingin avulla esille omia ajatuksiaan vanhemmuudesta (Cataldo ym., 2022). Tämän lisäksi jakaminen mahdollistaa lasten kuulumisten jakamisen kaukaisimmille läheisille sekä muistojen tallentamisen (Siibak & Traks, 2019).

Sharenting tuo kuitenkin mukanaan myös negatiivisia puolia. Tällä hetkellä vanhemmiksi tulee ensimmäistä kertaa sukupolvi, joka ei ole itse joutunut kokemaan sharentingia, mutta jakavat omista lapsistaan verkossa materiaalia, joten kaikki sen vaikutukset eivät ole vielä edes nähtävissä (Kallio, 2021). Sharentingilla on seurauksia niin netissä kuin netin ulkopuolellakin (Cataldo ym., 2022), mikä tekee siitä hyvin huolestuttavan. Netissä vaikutukset voivat olla esimerkiksi identiteettivarkauksia tai materiaalin hallussapitoa, kun taas netin ulkopuolelle jäävät vaikutukset voivat liittyä esimerkiksi kiusaamiseen, kidnappaamiseen tai lapsen ja vanhemman väliseen suhteeseen (Amon ym., 2022). Eettisesti arveluttavaksi sharenting tulee erityisesti siinä vaiheessa, kun vanhemman profiili on julkinen ja seuraajina on enemmän kuin vain pelkkä lähipiiri (Cataldo ym., 2022). Sharenting voi aiheuttaa riskejä lapsen yksityisyydelle (Moser, Chen ja Schoenebeck, 2017). Lisäksi liiallinen jakaminen voi luoda jännitteitä lapsen ja vanhemman välille (Cataldo ym., 2022) ja vaikuttaa vanhemman ja lapsen välisen suhteen kehittymiseen (Moser ym., 2017).

Scharpin ja Thomaksen (2016) artikkelissa määritellään kolme suhtautumistapaa, miten vanhemman ja lapsen välinen suhde muodostuu. Suhde voi määräytyä joko transaktionaalisesti käyttäytymisen ja kommunikoinnin mukaan, rakenteellisesti verisukulaisuuden mukaan tai toiminnallisesti, eli elämänvaiheesta riippuvan suhteen mukaan. Biologisista suhteista riippumatta lapsella ei välttämättä ole ollenkaan läheistä suhdetta vanhempiin tai ne ovat huonot. (Scharp & Thomas, 2016)

MLL:n sivustolla (julkaisuaika tuntematon) puhutaan kiintymyssuhteesta, joka on pohja turvallisuuden tunteelle ja välttämätön hyvälle kasvuille ja kehitymiselle. Kun vanhempi on saatavilla sekä auttaa ja lohduttaa tarvittaessa, lapsi voi kiintyä vanhempaan turvallisesti (MLL, julkaisuaika tuntematon). Vanhemman ja lapsen väliseen suhteeseen kuuluu olennaisesti siis turvallisuus, läheisyys, tuki ja luottamus. Meksikolais-amerikkalaisille 14-17-vuotiaille nuorille tehdyssä tutkimuksessa selvitettiin heidän näkemyksiään hyvästä vanhempi-lapsi suhteesta (Crockett, Brown, Russell & Shen, 2007). Tutkimuksessa tuli esille se, että lapsen ja vanhemman läheiseen suhteeseen kuuluu avoin viestintä, emotionaalinen ja instrumentaalinen tuki, välittävät ilmaisut, vanhempien kontrolli ja arvostetun suhteen ominaisuudet (Crockett ym., 2007).

Sharenting on ilmiönä hyvin tuore ja sen syvempi tunteminen voi auttaa vanhempia ymmärtämään riskejä ja seurauksia, joita lapsiin kohdistuu (Cataldo ym., 2022), siten

lisäten lasten turvallisuutta ja yksityisyyttä sekä toisaalta turvallista kasvua. Sharentingia sekä sen vaikutuksia on jo tutkittu esimerkiksi vanhempien jakamiskäyttäytymiseen sekä riskeihin ja hyötyihin liittyen, mutta netin ulkopuolelle ulottuvat vaikutukset ovat jääneet vähemmälle tarkastelulle (Cataldo ym., 2022). Tässä tutkielmassa keskitytäänkin siihen, mitä hyviä ja huonoja puolia vanhemmat ja lapset kokevat sharentingista ja minkälaisia vaikutuksia sillä on vanhemman ja lapsen väliseen suhteeseen perheympäristössä. Sen lisäksi tarkastellaan vanhempien motiiveja, jotta sharentingiin syventyminen on helpompaa.

Tutkimusmenetelmänä tässä tutkimuksessa käytetään kirjallisuuskatsausta, joten aineistona ovat aiemmat tutkimukset ja artikkelit. Tutkimuskysymyksinä ovat:

1. Mitä hyötyjä ja positiivisia puolia vanhemmat sekä lapset kokevat sharentingista?
2. Mitä haittoja ja negatiivisia puolia vanhemmat sekä lapset kokevat sharentingista?
3. Millaisia vaikutuksia sharenting-ilmioillä on vanhemman ja lapsen väliseen suhteeseen?

Tutkielma rakentuu seuraavasti: Luvussa 2 esittelen tutkimusmenetelmät ja käyn läpi tutkimuksen tekoprosessia. Luvussa 3 käyn läpi aiempien tutkimusten tuloksia tutkimuskysymyksiini liittyen. Ensin käyn läpi sharentingia yleisesti ja siihen liittyviä negatiivisia puolia. Sen jälkeen kokoan vanhempien motiiveja jakamiselle sekä heidän jakamiskäyttäytymistensä. Kolmannessa luvussa käyn läpi myös lasten suhtautumista sharentingiin ja ilmiön vaikutuksia lapsen ja vanhemman väliselle suhteelle. Luku 4 on pohdintaluku, jossa pohdin löydöksiä vanhempien motiiveihin, sharentingiin suhtautumiseen ja vaikutuksiin lapsen ja vanhemman väliselle suhteelle liittyen. Luku 5 on yhteenveto.

2. Tutkimusmenetelmät

Tämän tutkielman tutkimusmenetelmä on kirjallisuuskatsaus, jonka lähteinä käytetään aiempia tutkimuksia. Empiiristä tutkimusta ei tässä tutkielmassa tehdä ollenkaan. Kirjallisuuskatsaukselle tyypillisesti, tässä tutkimuksessa rakennetaan kokonaiskuvaa tietystä aiheesta ja pyritään tunnistamaan ongelmia (Salminen, 2011).

Alun perin tarkoitus oli keskittyä tutkimaan sharentingin vaikutuksia lapsen ja vanhemman väliseen suhteeseen. Etsin lähteitä Scopuksesta sekä Google Scholarista muun muassa hakusanoilla ”sharenting” AND ”parent” AND ”child” AND ”relationship” tai vain ”sharenting” AND ”relationship”. Käytin myös hakusanoja ”social media” sekä (”risk” OR ”consequence” OR ”impact”). Pelkästään tätä aihetta käsitteleviä artikkeleita ei kuitenkaan löytynyt, vaan löytämäni artikkelit käsitelivät joko sharentingia ja sen vaikutuksia yleisellä tasolla tai ne keskittyivät muihin teemoihin kuten motiiveihin ja kokemuksiin sharentingia kohtaan. Aineistojen puutos on ymmärrettävää, sillä ilmiö on uusi ja kaikki seuraukset eivät ole vielä edes havaittavissa. Siksi aihetta täytyi lähteä tutkimaan hieman eri näkökulmasta, joten laajensin näkökulmaani tarkastelemaan myös yleisellä tasolla sharentingin positiivisia ja negatiivisia vaikutuksia niin lapselle kuin vanhemmallekin. Kokosin ensin yhteen vanhempien ja lasten näkemyksiä jakamiseen liittyen. Sen lisäksi tutkielmassa käytiin läpi myös vanhemman motiiveja jakamiseen.

Käytin aineistojen hakemiseen Google Scholaria ja Scopusta. Valitsin Scopuksen, koska se on laaja ja monitieteinen tietokanta. Lähdin ensin tekemään peruskatsausta aiheeseen Scopuksessa. Käytin hakusanana termiä ”sharenting”, ja haku tuotti 76 artikkelia. Kävin artikkeleja ensin läpi niin, että luin niiden tiivistelmät, johdannot ja tulokset ja pohdin, sopiiko kyseinen artikkeli aiheeni lähteeksi. Löysin näin noin 30 artikkelia, jotka vaikuttivat sopivilta lähteiltä kirjallisuuskatsaukseni. Peruskatsauksen jälkeen rajasin hakuani saadakseni yksityiskohtaisempaa tietoa vanhempien motiiveista ja sharentingiin kohdistuvasta suhtautumisesta ja tein Scopuksessa toisen haun. Käytin tähän hakulauseina ”sharenting” AND (”motive” OR ”benefit” OR ”attitude”), ”sharenting” AND ”child*” AND (”view” OR ”experience”) sekä ”sharenting” AND (”risk” OR ”consequence” OR ”impact”). Käytin myös ”sharenting” käsitteen sijasta hakusanoja ”parent” AND ”social media”. Koska Scopus ei suoraan tarjoa kokotekstejä, lopussa laajensin hakuja myös Google Scholariin. Google Scholar on helppo ja nopea käyttää ja se tarjoaa helposti myös muita haettua aihetta vastaavia julkaisuja (Jensenius ym., 2018). Hyödynsin myös löydettyjen artikkelien lähteitä aineiston keräyksessä.

Lopullisessa datasetissä lähteitä oli yhteensä 28. Tein lähteistä taulukon, johon kirjasin tutkimusten tavoitteet ja tulokset. Taulukko auttoi tiivistämään tutkimusten oleellimmat asiat ja organisoimaan lähteitä. Tulokkappaletta varten kirjoitin lähteistä pääasioita kirjallisuuskatsaukseni alaotsikoiden alle. Tämä auttoi hahmottamaan, mikä lähde oli relevantti mihinkin aiheeseen. Tulokkappaletta esille tulleiden havaintojen perusteella vastasin tutkimuskysymyksiini yhteenvetokappaletta.

3. Tulokset

Tässä luvussa käydään läpi aiempien tutkimusten tuloksia sharentingiin liittyen. Kappaleessa tutustutaan siihen mitä sharenting on sekä mietitään, miksi ilmiö on ongelmallinen. Lisäksi käydään läpi vanhempien motiiveja jakamiselle ja heidän suhtautumistaan sharentingiin. Tämän jälkeen siirrytään käsittelemään tutkimusten tuloksia liittyen lasten suhtautumiseen heidän vanhempiansa sharentingiin, sekä viimein sharentingin vaikutuksia lapsen ja vanhemman suhteeseen.

3.1 Sharenting sekä siihen liittyvät negatiiviset puolet

Lapsiin liittyvä jakaminen on lisääntynyt ja siitä on tullut monille vanhemmille osa arkea (Lipu & Siibak, 2019). Tutkimuksessa, joka tehtiin 628 esikoululaisille ja heidän vanhemmilleen selvisi, että 68 % vanhemmista jakaa lapsistaan kuvia nettiin (Altun, 2019). Kumarin ja Schoenebeckin (2015) tutkimuksen mukaan vanhempien jakamat kuvat lapsistaan olivat joko kuvia tärkeistä hetkistä lapsen elämässä, söpöjä ja hauskoja kuvia tai kuvia kavereiden ja perheen kanssa. Sisältö pienistä lapsista liittyi usein päivittäisiin tapahtumiin, kun taas vanhempien lasten vanhemmat jakoivat enemmän erityisistä hetkistä kuten lomista ja saavutuksista (Walrave ym., 2022). Sharentingin seurauksena lapset kasvavat maailmaan, jossa on normaalia jakaa henkilötietojaan ja yksityinen on julkista, mikä saattaa tehdä tulevista sukupolvista vielä avoimempia yksityisyytensä suhteen (Brosch, 2016).

Lapsista voidaan jakaa osana omaa sosiaalisen median profiilia, mutta myös lapsille tehdään omia käyttäjiä, joihin vanhempi jakaa heistä sisältöä. Kun vanhempi julkaisee lapsestaan sisältöä, alkaa lapsen digitaalinen jalanjälki syntyä, mistä voi olla seurauksia tulevaisuudessa (Brosch, 2016). Joskus tämä aloitetaan jo ennen lapsen syntymää (Siibak & Traks, 2019; Altun, 2019). Tutkimukset osoittavat, että yleensä jakaminen aloitetaan siitä hetkestä, kun vanhemmat huomaavat odottavansa lasta ja lopetetaan, kun lapsi alkaa olla teini-ikäinen (Cino, 2021). Ilmiö on ongelmallinen, sillä vanhemmat rakentavat lastensa verkkoidentiteettiä ilman lapsen suostumusta tai mahdollisuutta vaikuttaa julkaisuihin (Kopecky, Szotkowski, Aznar-Díaz, & Romero-Rodríguez, 2020). Joskus vanhemmat jakavat lapsista myös lapsia vaarantavaa sisältöä, kuten syntymäajan ja koko nimen (Brosch, 2016). Myös jaetut kuvat ja videot helpottavat lapsen tunnistamista. Sharentingin kautta voidaan myös esimerkiksi tunnistaa lapsen koti, koulu, harrastus- tai leikkipaikka, fyysiset ja psyykkiset terveystiedot tai muita haavoittavia tietoja (Lavorgna, Ugwudike & Tartari, 2023). Sharentingin kautta tuntemattomat voivat saada lapsesta tärkeitä tietoja ja esimerkiksi luoda heistä profiileja, joita voidaan myydä eteenpäin esimerkiksi mainostajille ja roskapostittajille. Sen lisäksi lapsi voi altistua valvonnalle ja tarkkailulle, koska digitaalinen jalanjälki alkaa muodostumaan. (Minkus, Liu & Ross, 2015) Minkus ym. (2015) tuovat esille myös sen, että lasta ei välttämättä suojaa se, että profiili on vain tuttavien nähtävillä, sillä lasten kidnappaajat ovat yleensä lähipiiristä.

Vanhemmilla on vastuu lapsensa digitaalisesta yksityisyydestä, vaikka heillä ei olisi osaamista siihen (Donovan, 2020). GDPR tietosuoja-asetus on perustettu suojaamaan yksilöiden yksityisyyttä, mutta se ei turvaa lasten oikeuksia sharentingiin liittyen (Donovan, 2020). Vanhempien tulisi harkita lapsistaan jakamista ja tehdä se

vastuullisesti, sillä sisältöä voidaan käyttää haitallisesti (Altun, 2019). Lapset voivat joutua esimerkiksi houkuttelun, hyväksikäytön, nettikiusaamisen ja -vihan tai identiteettirikoksen kohteeksi (Lavorgna ym., 2023).

Yhteenvedona sharentingista, sekä sen negatiivisista puolista voi siis sanoa seuraavaa:

- Sharenting tarkoittaa vanhempien suorittamaa nettiin jakamista, joka sisältää arkaluontoista materiaalia lapsesta, kuten kuvia, videoita tai tietoa.
- Sharenting on ongelmallista esimerkiksi siksi, koska lapsen verkkoidentiteetti ja digitaalinen jalanjälki alkaa syntyä ilman lapsen suostumusta tai mahdollisuutta vaikuttaa asiaan.
- Sisältö voi olla lapsen vaarantavaa, kuten henkilötietoja tai muita tunnistettavia tai väärinkäytettäviä tietoja.
- GDPR suojaa yksilöiden yksityisyyttä, mutta se ei turvaa lasten oikeuksia sharentingiin liittyen.

3.2 Vanhempien motiivit sisällönjakamiselle

Erilaiset tekijät saavat vanhemmat jakamaan lapsistaan sisältöä nettiin. Kopeckyn ym. (2020) tutkimuksen mukaan päämotiiveja olivat lasten saavutusten jakaminen, vanhemmuuteen liittyvien neuvojen ja kokemusten jakaminen, erityislapsiin liittyvän kokemuksen jakaminen ja lapsilla ylpeily. Suuri motiivi jakamiseen on vertaistuki, sillä vanhemmat kokevat saavansa tukea kohtaamiinsa haasteisiin (Lipu & Siibak, 2019; Moser ym., 2017). Avun ja tuen lisäksi jakaminen mahdollistaa erilaisten kokemusten vertailun, tiedon levittämisen esimerkiksi erityislapsiin liittyen sekä mahdollisuuden vanhemmille ilmaista itseään (Cataldo ym., 2022).

Toisaalta lapsista sisällön jakamisella voidaan myös haluta todistella sitä, kuinka hyvä vanhempi on tai kuinka onnellinen perhe on (Moser ym., 2017; Kumar & Schoenebeck, 2015), sillä sosiaalisessa mediassa itsensä vertailu muihin on yleistä. Myös Brosch (2016) mainitsee tutkimuksessaan motiiviksi sosiaalisen hyväksynnän ja vertailun. Toisin sanoen motiivina tässä on sosiaalisen aseman vahvistaminen tai hyväksynnän saaminen. Tähän liittyen myös lapsilla, vanhemmuudella tai perheellä kehuskelu tulivat esille muutamissa tutkimuksissa (Kumar & Schoenebeck, 2015; Kopecky ym., 2020)

Jakaminen voi johtua myös vanhemmuuteen liittymättömistä asioista, kuten pelosta jäädä paitsi jostain tai yleisestä halusta socialisoitua verkossa (Amon ym., 2022). Myös taloudelliset syyt on jakamisen motiivi, sillä sosiaalista mediaa tehdään myös työksi (Kopecky ym., 2020). Ruotsalaisille vanhemmille tehdyn tutkimuksen mukaan sosiaaliseen mediaan jakamisesta on tullut niin normi, etteivät vanhemmat aina edes tiedä motiivivia jakamiselleen. Samassa tutkimuksessa todettiin motiiveiksi myös saman henkisten ihmisten löytäminen ja kuvien tallentaminen (Andersson & Nilsson, 2022).

Sosiaaliseen mediaan liittyy myös yhteydenpitoa läheisten kanssa. Vanhemmat jakavat lapsista koska ovat ylpeitä lapsistaan tai haluavat informoida läheisiä (Walrave ym., 2022). Lasten kehityksen jakaminen onnistuu netin kautta myös kaukaisemmille läheisille, mikä oli Briazun, Floccian ja Hanockin (2021) tutkimuksen mukaan yksi suurimmista syistä jakamiselle. Myös Anderssonin ja Nilssonin (2022) tutkimuksessa jokainen osallistujista kertoi jakamisen motiivikseen yhteydenpidon perheen ja ystävien kanssa.

Muita Briazun ym. (2021) tutkimuksessa esille tulleita hyötyjä olivat neuvojen saaminen, mahdollisuus ilmaista positiivisia tunteita ja muiden auttaminen, jotka ovat linjassa aiemmin mainittujen motiivien kanssa. Tutkimukseen 190 vastanneesta äidistä 5,8 %

koki, että ei saanut mitään hyötyä jakamisesta (Briazu ym., 2021). Tukea antava ”offline-lähipiiri” todettiin nostavan vanhempien jakamistiheyttä lapsiin liittyvissä sisällöissä (Ranzini ym., 2020). Vanhemmat, jotka muutenkin jakoivat tavallista sisältöä Instagramiin, jakoivat myös todennäköisemmin lapsistaan sisältöä (Ranzini ym., 2020).

Summauksena, vanhempien motiiveihin jakaa sisältöä kuuluvat:

- Vertaistuen saaminen ja antaminen
- Mahdollisuus ilmaista itseään
- Yhteydenpito läheisten kanssa
- Lasten saavutusten jakaminen
- Neuvojen saaminen esimerkiksi vanhemmuuteen, erityislapsiin tai lapsiperheen haasteisiin liittyen
- Lapsilla tai perheellä ylpeily ja todistelu
- Pelko jäädä jostain paitsi
- Sosiaalisen median tekeminen työksi
- Totuttu tapa
- Muistojen tallentaminen

3.3 Vanhempien jakamiskäyttäytyminen

Vanhempien suhtautumiseen sharentingia kohtaan liittyy ristiriitoja. Sosiaalisessa mediassa muutenkin aktiiviset vanhemmat jakavat lapsistaan sisältöä ja kokevat olonsa mukavaksi jakaessaan ilman lastensa lupaa (Amon ym., 2022). Vaikka vanhemmat ovat huolissaan lasten kasvattamisesta teknologian ympäröimänä, julkaisevat he itse silti sisältöä lapsistaan nettiin (Ammari ym., 2015), eivätkä he ole kovin huolissaan lastensa tietojen väärinkäytöstä (Amon ym., 2022). Tietoisuus riskeistä ei myöskään estä jakamista. Tähän voi vaikuttaa se, että vanhemmat eivät näe riskejä kovin todennäköisinä ja siksi niihin suhtautuminen vakavasti voi olla vaikeaa. (Briazu ym., 2021) Toisaalta vanhemmat kokevat myös, että heillä ei ole tarpeeksi tietoa siitä, miten sharenting voi vaikuttaa lapsiin (Andersson & Nilsson, 2022). Tietoisuus riskeistä vaikutti kuitenkin julkaisutiheyden vähenemiseen, mutta arkaluonteisen sisällön jakaminen jatkui silti (Briazu ym., 2021). Kuvien joutuminen väriin käsiin ja väriin tarkoituksiin, kuvien käyttö kaupallisiin tarkoituksiin ja lasten digitaalisen jalanjäljen syntyminen ovat kolme merkittävintä vanhempien huolenaihetta Autenriethin (2018) artikkelissa sharentingiin liittyen. Anderssonin ja Nilssonin (2022) ruotsalaisille vanhemmille tehdyn tutkimuksen mukaan vanhemmat pyrkivät rajoittamaan julkaisujensa katselijoita yksityisyydensuoja-asetusten avulla, jotta sisältö ei joutuisi tuntemattomien käsiin.

Vanhemmat pyytävät myös harvoin lupaa lapsilta jakamiseen (Amon ym., 2022; Brosch, 2016). Anderssonin ja Nilssonin (2022) tutkimuksessa puolestaan monet vanhemmat kysyvät tai harkitsevat kysyvänsä lapsiltaan lupaa jakamiseen. Sen lisäksi vanhempien jakaminen keskittyy enimmäkseen roolistaan vanhempiana, eivätkä he keskity täydelliseen ulkonäön ilmentämiseen (Ouvrein & Verswijvel, 2019). Äidin ja isän jakamiskäyttäytymisessä on huomattu myös eroja. Ammarin ym. (2015) tutkimuksen mukaan äidit jakavat lapsistaan enemmän sisältöä ja ottavat siihen liittyvistä päätöksistä suuremman vastuun kuin isät. Isät ovat huomattavasti tarkempia missä sisältöä jaetaan ja ettei sitä voida pitää seksuaalisena etenkin tyttölapsien suhteen (Ammari ym., 2015). Tutkimuksista löytyi myös näyttöä siitä, että vanhemmat julkaisevat pojistaan useammin sosiaalisessa mediassa mitä tytöistä (Sivak & Smirnov, 2019).

Virolaisille äideille ja heidän esiteini-ikäisille lapsilleen tehdystä tutkimuksesta selviää, että vanhemmat kokevat yksityisyyteen liittyvät riskit pienempinä verrattuna jakamisesta

saataviin hyötyihin, eivätkä ole huolissaan lasten identiteetistä ja yksityisyydestä (Lipu & Siibak, 2019). Huolimatonta asennetta voi kuitenkin selittää se, että virolaiset ovat Euroopan yksi henkilötietojen julkaisemiseen verkossa rennoimmin suhtautuvia kansoja (Lipu & Siibak, 2019). Myös Kumar ja Schoenebeck (2015) huomasivat tutkimuksessaan, että vanhemmat kokivat hyödyt riskejä suuremmiksi, vaikka yksityisyys heitä huolettikin. Vanhemmat eivät erottele suuresti jakamaansa niin sanottua tavallista sisältöä ja lapsiin liittyvää sisältöä, mikä voi saada heidät aliarvioimaan lasten kuvien jakamiseen liittyviä riskejä (Amon, 2022). Vanhemmat käyttävätkin usein samoja kriteerejä päättäessään heidän omien kuvien ja lastensa kuvien julkaisusta (Ranzini ym., 2020). Vaikuttaa siltä, etteivät vanhemmat ota huomioon mahdollisia seurauksia lastensa digitaaliseen identiteettiin tai emotionaaliseen puoleen (Briazu ym., 2021).

Yhteenvedona vanhempien jakamiskäyttäytymisestä voidaan sanoa seuraavaa:

- Aktiivisuus sosiaalisessa mediassa madaltaa kynnystä jakaa myös lapsista sisältöä.
- Tietoisuus riskeistä ei estä jakamista, vaikka lasten turvallisuus huolettaa. Julkaisutiheyteen sillä kuitenkin nähtiin olevan vähentävä vaikutus.
- Vanhemmilla ei ole tarpeeksi tietoa sharentingin vaikutuksista lapsiin.
- Riskejä ei nähdä todennäköisinä ja hyödyt koetaan riskejä suurempina.
- Vanhemmat eivät tee suurta eroa normaalin ja lapsiin kohdistuvan sisällön välille.
- Äidit isiä aktiivisempia jakamaan, mutta isät tarkempia jaettavasta sisällöstä.

3.4 Lasten suhtautuminen vanhempien sharentingiin

Lasten suhtautuminen jakamista kohtaan riippuu paljon vanhemman jakamasta sisällöstä. Myös nuorten tarkempi huoli verkkoyksityisyydestään sai heidät suhtautumaan huonommin jakamista kohtaan (Cataldo ym., 2022; Ouvrein & Verswijvel, 2019). Suhtautuminen on positiivista, mikäli sisältö on positiivista. (Walrave ym., 2022). Lapsien mielestä vanhempien jakaman sisällön tulisi olla heidän identiteettiinsä positiivisesti vaikuttavaa, mikä tarkoittaa esimerkiksi positiivista sisältöä liittyen kouluun, harrastuksiin, urheiluun, vanhemman ja lapsen väliseen suhteeseen tai onnelliseen perhe-elämään (Moser ym., 2017). Sisältöä, joka tuo lapsen negatiiviseen valoon, on kiusallista, visuaalisesti imartelematonta tai liian intiimiä oli lasten mielestä kiellettyä jakaa (Moser ym., 2017; Lipu & Siibak, 2019). Lapset eivät myöskään halunneet vanhempien jakavan liian paljastavaa tietoa, kuten liian paljastavia kuvia, henkilökohtaisia tietoja heistä tai heidän suhteistaan tai niin sanotusti aitoa sisältöä kotoa (Moser ym., 2017).

Myös verkkoidentiteetin muodostuminen vaikuttaa lasten ja etenkin nuorten suhtautumiseen sharentingia kohtaan (Cataldo ym., 2022), ja usein heidän toiveensa verkkoidentiteettinsä suhteen on ristiriidassa vanhempien jakaman sisällön kanssa. Nuoret pitävät tärkeänä sitä, että he näyttävät hyvältä verkossa ja usein apuna käytetään filtereitä parantaakseen fyysistä ulkonäköä. Siksi esimerkiksi autenttinen pyjamakuva lapsesta sohvalta saattavat tuntua vanhemmasta hyvältä, mutta lapsi haluaa mieluummin kuvan poistettavan. (Ouvrein & Verswijvel, 2019) Usein vanhemmat lopettavat jakamisen lapsen ollessa teini-ikäinen, mikä voi johtua siitä, että lapsen tullessa vanhemmaksi, he tulevat tietoisemmaksi sharentingista ja haluavat vaikuttaa siihen. Jotkut tutkimukset osoittavat kuitenkin myös sitä, että vanhemmat lapset hyväksyvät sharentingin nuorempia lapsia paremmin. (Cino, 2021)

Mitä enemmän vanhemmat jakoivat, sitä enemmän nuoret käyttivät rajoittavia tapoja vaikuttaa vanhempiansa jakamiseen, mikä puolestaan aiheutti enemmän konflikteja

lasten ja vanhempien välille. Tämä siis tarkoittaa sitä, että mikäli lapset esimerkiksi halusivat vähentää vanhempiensa jakamista, he pyrkivät saamaan jakamisen loppumaan ennemmin kuin olisivat keskustelleet käytänteistä ja riskeistä. (Ouvrein & Verswijvel, 2021) Lapset kuitenkin toivovat, että he voisivat vanhempien kanssa yhdessä hallita jakamista ja näin myös verkkoidentiteettiään (Lipu & Siibak, 2019). Nuorten mukaan vanhemmilla ei ole tarpeeksi ymmärrystä yksityisyydensuojasta ja liiallisen tiedon jakamisen riskeistä ja usein nuoret ovat niitä, jotka opastavat vanhempia yksityisyyden suojaamisessa, vaikka roolien tulisi olla päinvastaiset. Jotkut nuoret jopa kirjautuvat vanhempiensa profiileihin, jotta he voivat puuttua vanhempien jakamiseen, mikäli vanhemmat eivät huomioi heidän varoituksiaan jakamisen mahdollisista seurauksista. Nuoret ovat myös huolissaan siitä, voiko sharentingin vaikutukset olla esteenä, kun he hakevat töitä. (Ouvrein & Verswijvel, 2019)

Ouvreinin ja Verswijvelin (2021) tutkimuksessa huomattiin, että nuoret uskoivat vanhempien jakavan kohtalaisesti tai vähän. Verswijvel ym. (2019) keski-ikältään noin 15-vuotiaille nuorille suunnatussa kyselytutkimuksessa tulee ilmi, että nuoret lapset uskovat päällimmäisen syyn vanhempien jakamiselle olevan muistojen arkistointi. Jakamisesta saatava vertaistuki oli nuorten mielestä vähemmän yleistä, mikä voi johtua siitä, että nuorten ja vanhempien välinen suhde etääntyy nuorten halutessa kehittää omaa identiteettiään itse. Nuoret näkivät jakamisen turhana ja kiusallisena, eivätkä oikeastaan hyväksy vanhempien jakamista. Naispuoliset nuoret ja nuoret, jotka olivat läheisiä vanhempien kanssa, suhtautuivat positiivisemmin sharentingiin. Tutkimuksessa huomattiin myös, että nuoret suhtautuvat jakamiseen paremmin silloin, kun vanhemman motiivi on vanhemman ja lapsen suhdetta heijastavaa, eli muistojen keräämistä, eikä vanhemman oman verkkoidentiteetin muokkaamista. Mikäli vanhemman motiivina oli itsensä esille tuonti ja vaikutelman luominen lapsen avulla, nuoret eivät suhtautuneet siihen hyvin. Positiivista asennetta jakamiseen lisäsi myös se, jos nuoret itse eivät olleet tarkkoja yksityisyyteensä liittyen tai jos he itse jakoivat itsestään henkilökohtaisia tietoja. Nuoret suhtautuivat jakamiseen myös paremmin mitä enemmän heillä oli kokemusta vanhempien jakamisesta, mikä voisi johtua vanhempien ja lasten yhtenevistä ajatuksista jakamiseen liittyen. Mitä läheisempiä lapset olivat vanhempien kanssa, sitä paremmin he suhtautuivat jakamiseen. (Verswijvel ym., 2019).

Iältään 12-14-vuotiaiden lasten mielestä sharentingia tulisi rajoittaa neljällä tavalla. Kaikenlaisia kuvia, esimerkiksi kiusallisia tai kielteisiä kommentteja aiheuttavia yhteiskuvia ei saisi jakaa. Myöskin liian henkilökohtaisen tai intiimien tietojen ja kuvien jakamista tulisi rajoittaa. Kolmanneksi jakaminen tulisi tehdä mieluummin erityisistä hetkistä, koska arkea koskeva sisältö on epäkiinnostavaa. Viimeisenä vanhempien ollessa epävarmoja siitä, voiko jotain asiaa jakaa, heidän tulisi keskustella siitä lapsen kanssa. (Ouvrein & Verswijvel, 2019)

Yhteenvedon lasten suhtautumisesta vanhempien sharentingiin voidaan sanoa seuraavaa:

- Lasten suhtautuminen yksityisyyteen vaikuttaa myös sharentingiin suhtautumiseen.
- Lapsille ja nuorille verkkoidentiteetti on hyvin tärkeä ja se on usein ristiriidassa vanhempien jakamiskäyttäytymisen kanssa.
- Lapset luulevat vanhempien jakavan vähän tai kohtalaisesti ja keskeisenä syynä he uskovat olevan muistojen arkistoinnin.
- Jos sisältö on positiivista ja lapsen menestystä hyvässä valossa esille tuovaa, välit vanhemman kanssa ovat läheiset, lapsella on enemmän kokemusta vanhemman jakamisesta, lapsi ei ole itse tarkka yksityisyydestä tai jakaa itse henkilökohtaisia tietoja tai vanhemman motiivi jakaa on lapsen ja vanhemman suhdetta heijastavaa, lapset suhtautuvat sharentingiin positiivisemmin.

- Jos sisältö saattaa lapsen negatiiviseen valoon, on kiusallista, imartelematonta, liian intiimiä tai muuten liian paljastavaa tai vanhemman motiivina on itsensä esille tuonti, lapset suhtautuvat sharentingiin negatiivisemmin.
- Tyttöjen huomattiin suhtautuvat poikia paremmin sharentingiin ja vanhempien lasten taas nuorempia paremmin.

3.5 Sharentingin vaikutukset lapsen ja vanhemman väliseen suhteeseen

Sharentingin vaikutuksia vanhemman ja lapsen väliseen suhteeseen on tutkittu hyvin vähän, vaikka niiden välillä on huomattu yhteyksiä (Cataldo ym., 2022). On huomattu, että jakaminen voi aiheuttaa jännitettä ja ahdistusta lapsen ja vanhemman välille (Siibak & Traks, 2019; Moser ym., 2017; Ouvrein & Verswijvel, 2021). Mikäli jakamismielitymykset ovat molempien osapuolten tiedossa ja niitä kunnioitetaan, jakaminen voi myös lisätä lapsen ja vanhemman välistä luottamusta. Myös lapsen itsetunto voi kohota vanhempien jakaessa heistä positiivista sisältöä. Jos lapsi ja vanhempi ovat puolestaan eri mieltä siitä, mitä on aiheellista jakaa, lasten luottamus vanhempia kohtaan voi särkyä. Toisaalta, mikäli vanhemmat eivät ole jakaneet lapsistaan mitään netissä, voivat lapset kokea jäävänsä jostain paitsi tai jopa tullessa laiminlyödyksi. (Moser ym., 2017)

Lasten mielestä vanhempien tulisi pyytää lupa ennen lapsista julkaisua, kun taas vanhemmat eivät koe sitä tarpeelliseksi niin usein (Moser ym., 2017; Lipu & Siibak, 2019). Vanhemmat kuitenkin uskovat, että heidän tulisi pyytää lupaa useammin kuin miten he oikeasti pyytävät (Moser ym., 2017). Jakamiseen liittyvien yhteisten sääntöjen puuttuminen voi aiheuttaa räsitystä vanhemman ja lapsen väliselle suhteelle (Lipu & Siibak, 2019).

Jotkut lapset hyväksyvät vanhempien jakamisen ja luottavat heihin, mutta ilmaisevat silti joskus turhautumista asiaan. Lapset ovat sitä mieltä, että vanhemman jakamisella on vaikutus heidän verkkoidentiteettiinsä, mikä voi olla monelle nuorelle hyvin tärkeä asia. (Cataldo ym., 2022) Jakaminen voi aiheuttaa konflikteja lapsen ja vanhemman välille, sillä vanhemman jakamiskäytännöt eivät usein olleet lapsen toivoman verkkoidentiteetin kanssa linjassa (Ouvrein & Verswijvel, 2021). Lipun ja Siibakin (2019) tutkimuksessa myös huomattiin, että nuoret turhautuivat vanhempiensa jakamiskäytänteistä, mikä synnytti lapsen ja vanhemman välille erimielisyyksiä lasten yksityisyydestä. Sen lisäksi huomattiin, että äitien jakamisen tiheyden määrällä oli yhteys perhekonflikteihin, mikä voisi johtua äitien ja isien jakamien sisältöjen eroista (Ouvrein & Verswijvel, 2021). Vanhempien tulisi pyytää lupa lapsiltaan ja kunnioittaa heidän näkemyksiään, jotta välttyttäisiin konflikteilta (Cataldo ym., 2022).

Summauksena sharentingin vaikutuksista lapsen ja vanhemman suhteeseen voidaan sanoa seuraavaa:

- Lapset kokevat jakamisella olevan vaikutus heidän verkkoidentiteettiinsä.
- Jakaminen voi lisätä luottamusta, jos jakamismielitymykset ovat molempien osapuolien tiedossa ja niitä kunnioitetaan.
- Jakaminen voi lisätä lapsen itseluottamusta, jos vanhempi jakaa lapsesta positiivista sisältöä.
- Yhteisten pelisääntöjen puuttuminen voi kuitenkin johtaa lapsen luottamuksen särkymiseen vanhempaa kohtaan tai aiheuttaa räsitystä vanhemman ja lapsen väliselle suhteelle.

- Esimerkiksi jos vanhempien jakaminen ei ole lapsen toivoman verkkoidentiteetin kanssa linjassa, voi lapsen ja vanhemman välille syntyä konflikteja.
- Myös jakamattomuus saattaa tuoda lapselle laiminlyödyn olon.
- Äitien jakamisen tiheydellä on yhteys perhekonflikteihin.
- Lapset toivovat yhteisiä jakamissääntöjä ja että vanhemmat kysyvät lapsilta luvan jakamiseen.

4. Pohdintaluku

Tämän tutkielman tavoitteena oli vastata tutkimuskysymyksiini: Mitä hyötyjä ja positiivisia puolia vanhemmat sekä lapset kokevat sharentingista? Mitä haittoja ja negatiivisia puolia vanhemmat sekä lapset kokevat sharentingista? Millaisia vaikutuksia sharentingilla on vanhemman ja lapsen väliselle suhteelle? Tarkoituksena oli kirjallisuuskatsauksena tutkia aiempia tutkimuksia.

4.1 Sharentingin positiiviset ja negatiiviset puolet vanhempien näkökulmasta

Aiemmissä tutkimuksissa havaittiin, että vanhemmilla on erilaisia motiiveja jakaa lapsistaan sisältöä nettiin. Ryhmittelin yksinkertaisuuden vuoksi artikkeleissa mainitut motiivit kuuteen erilaiseen kategoriaan, jotka näkyvät taulukossa 1.

Taulukko 1. Vanhempien jakamisen motiivit jaoteltuna kuuteen kategoriaan.

Sharentingin hyötyjä	Motiiveja jakamiselle	Lähteet
Vertaistuki	Avun ja neuvojen saaminen	Lipu & Siibak, 2019; Moser ym., 2017; Briazu ym., 2021;
	Kokemusten jakaminen ja vertaileminen	Kopecky ym., 2020; Cataldo ym., 2022;
	Tiedon levittäminen ja muiden auttaminen	Cataldo ym., 2022; Briazu ym., 2021;
	Mahdollisuus ilmaista itseään	Cataldo ym., 2022; Briazu ym., 2021; Andersson & Nilsson, 2022
Sosiaalisen aseman vahvistaminen	Vanhemmuudella ja perheellä todistelu	Moser ym., 2017; Kumar & Schoenebeck, 2015
	Sosiaalinen hyväksyntä ja vertailu	Brosch, 2016; Andersson & Nilsson, 2022
	Vanhemmuudella ja perheellä kehuskelu	Kopecky ym., 2020; Kumar & Schoenebeck, 2015
	Pelko jäädä paitsi jostain tai halu verkostoitua	Amon ym., 2022
Sosialisoituminen	Yhteydenpito	Walrave ym., 2022; Briazu ym., 2021; Andersson & Nilsson, 2022
	Samanhenkisten ihmisten löytäminen	Andersson & Nilsson, 2022
Positiiviset ajatukset lapsesta	Ylpeys lapsista	Kopecky ym., 2020
	Lasten saavutusten jakaminen	Kopecky ym., 2020
Muut	Taloudelliset syyt	Kopecky ym., 2020
	Muistojen tallettaminen	Andersson & Nilsson, 2022
	Yleinen sosialisoitumisen tarve	Amon ym., 2022
Ei motiivia	Ei motiivia, tunnistettu tai totuttu tapa	Andersson & Nilsson, 2022

Karkeasti jaoteltuna voidaan todeta, että vanhemmat hakevat jakamisellaan vertaistukea, sosiaalisen aseman vahvistamista, sosialisoitumista tai mahdollisuutta jakaa positiivisia asioita lapsestaan. Muina motiiveina tunnistettiin työnteko ja muistojen tallentaminen. Osa vanhemmista ei tunnistanut motiivina ollenkaan tai jakaminen oli jo totuttu tapa, johon ei kiinnitetä sen enempää huomiota.

Vanhempien toimintaa jakamiseen liittyen voidaan pitää jokseenkin ristiriitaisena. Vanhemmat ovat huolissaan lastensa nettiturvallisuudesta ja yksityisyydestä, mutta nämä huolet eivät välity kunnolla heidän jakamiskäyttäytymiseensä. Lapsilta luvan kysymistä ei myöskään nähdä kovin tärkeänä (Amon ym., 2022; Brosch, 2016). Vaikka riskeistä ollaan tietoisia, se ei saa vanhempia vähentämään jakamista. Tähän voi olla syynä esimerkiksi se, että vanhemmat eivät usko riskien toteutumiseen (Briazu ym., 2021) ja toisaalta kokevat jakamisesta saatavat hyödyt riskejä suurempina (Lipu & Siibak, 2019; Kumar & Schoenebeck, 2015). Vanhemmat eivät välttämättä tee suurta eroa tavallisen sisällön ja lapsia sisältävän sisällön välille (Amon ym., 2022) ja kuten aiemmin mainittiin, vanhemmat saattavat jakaa lapsista sisältöä ikään kuin totuttuna normina ilman sen kummempaa motiivina (Andersson & Nilsson, 2022).

Vanhempien suurimmat pelot sharentingiin liittyen olivat muun muassa kuvien joutuminen väärin käsiin ja tarkoituksiin, kuvien käyttö kaupallisiin tarkoituksiin ja lasten digitaalisen jalanjäljen syntyminen (Autenrieth, 2018). Muita negatiivisena koettuja puolia sharentingissa vanhempien mielestä olivat pelko lapsen yksityisyyden ja turvallisuuden heikentymisestä (Ammari ym., 2015), tiedon vähyys esimerkiksi riskeihin liittyen (Andersson & Nilsson, 2022), sekä perhekonfliktit (Ouvrein & Verswijvel, 2021). Negatiiviseksi puoleksi voisi mainita myös isien pelko sisällön pitämisestä liian seksuaalisena (Ammari ym., 2015). Taulukossa 2 on tiivistetysti kaikki tutkimuksissa esiin tulleet vanhempien kokemat negatiiviset puolet.

Taulukko 3. Vanhempien tunnistamat negatiiviset puolet sharentingiin liittyen.

Sharentingin negatiiviset puolet vanhempien näkökulmasta	Lähteet
Pelko kuvien joutuminen väärin käsiin ja tarkoituksiin	Autenrieth, 2018
Pelko kuvien käyttäminen kaupallisiin tarkoituksiin	Autenrieth, 2018
Lasten digitaalisen jalanjäljen syntyminen	Autenrieth, 2018
Pelko lapsen yksityisyyden ja (fyysisen) turvallisuuden heikentymisestä	Ammari ym., 2015
Tiedon vähyys liittyen sharentingin riskeihin ja vaikutuksiin lapselle	Andersson & Nilsson, 2022
Perhekonfliktit	Ouvrein & Verswijvel, 2021
Sisällön tulkitseminen seksuaalisesti	Ammari ym., 2015

4.2 Sharentingin positiiviset ja negatiiviset puolet lasten näkökulmasta

Vanhempien ja lasten näkemyksissä oli selkeitä eroja jakamiseen liittyen. Lapset ovat hyvin tarkkoja oman verkkoidentiteettinsä suhteen ja haluavat vanhempien jakaman sisällön tukevan heidän omia näkemyksiään identiteettinsä muodostumisesta. Kuten edellisessä kappaleessa mainittiin, vanhempien jakamiskäyttäytyminen ei ole usein linjassa lasten toiveiden kanssa. Taulukossa 3 on jaoteltu tekijöitä, jotka vaikuttavat lasten suhtautumiseen sharentingia kohtaan. Asiat on jaoteltu positiiviseen ja negatiiviseen suhtautumiseen vaikuttaviin asioihin.

Taulukko 3. Lasten suhtautumiseen sharentingia kohtaan vaikuttavia asiat

Positiiviseen suhtautumiseen vaikuttavia asioita	Negatiivinen suhtautumiseen vaikuttavia asioita
Sisältö positiivista (Walrave ym., 2022)	Huoli/tarkkuus omasta verkkoyksityisyydestä (Cataldo ym., 2022)
Sisältö (verkko)identiteettiin positiivisesti vaikuttavaa (Moser ym., 2017)	Sisältö on negatiivista, kiusallista, visuaalisesti imartelematonta tai liian intiimiä (Moser ym., 2017; Lipu & Siibak, 2019)
Vanhemman motiivi jakamiseen on lapsen ja vanhemman suhdetta heijastavaa esim. muistojen kerääminen (Verswijvel ym., 2019)	Sisällössä liian paljastavaa tietoa kuten kuvat, henkilökohtaiset tiedot lapsesta tai hänen suhteistaan (Moser ym., 2017)
Lapsi ei ole itse tarkka yksityisyydestään (Verswijvel ym., 2019)	Sisältö, jossa lapsi ei kontrolloi itseään eli esim. rennosti kotona ollessaan (Moser ym., 2017)
Lapsi jakaa itse itsestään henkilökohtaisia tietoja (Verswijvel ym., 2019)	Sisältö ristiriidassa lapsen haluaman verkkoidentiteetin kanssa (Cataldo ym., 2022)
Lapsella on aiempaa kokemusta vanhemman jakamisesta (Verswijvel ym., 2019)	Vanhemman motiivi jakamiseen on hänen oman verkkoidentiteetin muokkaaminen, itsensä esille tuonti tai vaikutelman luominen lapsen avulla (Verswijvel ym., 2019)
Läheiset välit vanhempaan (Verswijvel ym., 2019)	Vanhemmat eivät kunnioita lapsen toiveita sharentingiin liittyen (Moser ym., 2017; Lipu & Siibak, 2019)
Vanhemmat kunnioittavat lapsen toiveita sharentingiin liittyen (Moser ym., 2017; Lipu & Siibak, 2019)	Tietyissä tapauksissa jos vanhempi ei jaa mitään, voi lapsi kokea ulkopuolisuutta ja laiminlyötyä oloa (Moser ym., 2017)

Lapset suhtautuvat ilmiöön positiivisemmin, mikäli sisältö esittää lapsen positiivisessa valossa (Walrave, 2022) ja on identiteettiin positiivisesti vaikuttavaa (Moser ym., 2017). Lapset myös toivovat, että sisällöstä keskusteltaisiin lasten ja vanhempien kesken ja että lasten toiveita kunnioitettaisiin (Lipu & Siibak, 2019). Positiivista suhtautumista edistivät myös se, mikäli vanhempi jakoi sisältöä vanhemman ja lapsen suhdetta heijastaen, eikä esimerkiksi oman verkkoidentiteettiään kiilottaen. Myös lapsen ja vanhemman läheinen suhde tai lasten pitkä kokemus vanhemman jakamisesta yhdistettiin positiiviseen suhtautumiseen. (Verswijvel ym., 2019). Joidenkin tutkimusten mukaan vanhemmat lapset suhtautuvat nuorempia lapsia paremmin (Cino, 2021) ja naispuoliset nuoret miespuolisia nuoria paremmin sharentingiin (Verswijvel ym., 2019).

Lapset suhtautuvat vanhempien jakamiseen negatiivisesti, mikäli sisältö on kiusallista, visuaalisesti imartelematonta tai liian paljastavaa tai paljastaa liian henkilökohtaista tietoa heistä tai heidän suhteistaan. Sen lisäksi negatiivisena nähtiin sisältö, joka on liian autenttista, eli esimerkiksi kotona kuvattu sisältö, jossa lapsi ei kontrolloi käytöstään. (Moser ym., 2017). Huoli omasta verkkoyksityisyydestään voi myös saada lapset suhtautumaan negatiivisesti jakamiseen, kun taas huolettomampi suhtautuminen positiivisesti (Cataldo ym., 2022). Nuorten lasten mielestä vanhemmilla ei ole tarpeeksi osaamista yksityisyydensuojaan liittyen ja usein nuoret joutuvat opastamaan vanhempiaan aiheeseen liittyen. Verkkoyksityisyyden ja -identiteetin lisäksi lapset miettivät, voiko sharentingin vaikutukset olla esteenä töidenhaussa. (Ouvrein & Verswijvel, 2019)

4.3 Sharentingin vaikutukset lapsen ja vanhemman väliselle suhteelle

Aiemmissä tutkimuksissa oli huomattu, että jakamisella on vaikutuksia lapsen ja vanhemman väliselle suhteelle, mutta aiheen tutkimuksia ei löytynyt. Koska tutkimuksia ei ollut, oli vaikea löytää tietoa siitä, mikä jakamisessa erityisesti vaikuttaa lapsen ja vanhemman väliseen suhteeseen ja miten. Keskeisin tutkimuksissa esiin tullut asia oli se, että yhteisten sääntöjen puuttuminen jakamiseen liittyen voi aiheuttaa rasisusta vanhemman ja lapsen väliselle suhteelle (Lipu & Siibak, 2019).

Aiemmissä tutkimuksissa tuli kuitenkin esille se, että jakamisella voi olla vaikutuksia lapsen luottamukseen vanhempaa kohtaan. Mikäli vanhempi on tietoinen lapsensa jakamismielityksistä ja kunnioittaa niitä, on sillä positiivinen vaikutus heidän väliselle luottamukselle (Moser ym., 2017). Kuten aiemmassa ilmiöön suhtautumista käsittelevässä kappaleessa mainittiin, lapsi suhtautuu jakamiseen jopa positiivisesti, mikäli sisältö tuo lapsen esille hyvässä valossa (Walrave ym., 2022). Mikäli jakamista tehdään lapsen ehdoilla ja niin sanotusti avoimin kirjoin, se voi mahdollisesti jopa lisätä lapsen luottamusta vanhempaa kohtaan ja näin ollen tiivistää heidän suhdettaan. Lapsi saa mahdollisuuden nähdä, että vanhempi kunnioittaa hänen toiveitaan ja mahdollisesti tekee näin myös muissakin tilanteissa. Toisaalta lapsen luottamus vanhempaa kohtaan saattaa särkyä, jos lapsi ja vanhempi ovat erimieltä jakamissisällöstä, eikä lapsen toiveita kunnioiteta. (Moser ym., 2017). Tämä puolestaan voi vaikuttaa negatiivisesti ja esimerkiksi etäännyttää lasta ja vanhempaa.

Mielenkiintoista oli myös se, että lapsi saattaa kokea tulleen laiminlyödyksi tai jäävänsä paitsi jostain, mikäli vanhemmat eivät jaa hänestä mitään (Moser ym., 2017). Tähän voi vaikuttaa esimerkiksi se, jos lapsi tietää muiden lasten vanhempien jakavan heistä positiivista sisältöä. Lapsi voi mahdollisesti ajatella niin, että vanhemmat eivät ole hänestä ylpeitä. Toisaalta lapsi saattaa myös toivoa vanhempien jakavan hänestä sisältöä, jotta esimerkiksi läheiset näkisivät hänen saavutuksiaan. Lapsen itsetunto voi nousta positiivisesta sisällöstä (Moser ym., 2017).

5. Yhteenveto / Johtopäätökset

Lapsiin liittyvä arkaluontoisen sisällön jakaminen on tuore, mutta hyvin laajalle levinnyt ilmiö, josta käytetään englanninkielistä nimitystä ”sharenting”. Ilmiön tuoreuden takia kaikki seuraukset eivät välttämättä ole vielä edes nähtävissä. Lapset eivät välttämättä saa itse vaikuttaa nettiin joutumiseen tai julkaistavaan sisältöön, joten ilmiöön liittyy paljon riskejä. Aihe on hyvin laaja ja sen vaikutuksia voidaan tutkia monesta eri näkökulmasta. Tässä tutkielmassa keskitytään siihen, miten lapset ja vanhemmat kokevat sharentingin ja millaisia vaikutuksia ilmiöllä on lapsen ja vanhemman väliseen suhteeseen. Aihetta on tärkeää tutkia, etteivät vanhemmat ainakaan tiedostamattaan aiheuta vahinkoa lapselle tai heidän ja lapsen välille. Vanhemmilla on tarve jakaa perhekuvia esimerkiksi ystävien kanssa, mutta toisaalta myös suojella lasten yksityisyyttä (Autenrieth, 2018). Tutkielma toteutettiin kirjallisuuskatsauksena ja se pohjautui kokonaan aiempiin tutkimuksiin ilmiöön liittyen.

Vanhempien ja lapsien kokemukset ja suhtautumiset sharentingia kohtaan olivat hyvin ristiriitaisia. Vanhemmat suhtautuivat ilmiöön paljon rennommin, vaikka toivatkin esille huolestumista lastensa yksityisyyteen ja turvallisuuteen liittyen. Vanhemmat kokivat hyödyt riskejä suurempina ja eivät uskoneet riskien toteutuvan (Briazu ym., 2021). Lasten huomattiin pitävän vanhempien jakamista kiusallisena (Verswijvel ym., 2019), mutta toisaalta osa oli myös huolissaan omasta yksityisyydestään ja verkkoidentiteetistään (Cataldo ym., 2022). Positiivisemmin lapset suhtautuivat jakamiseen, mikäli sisältö toi lapsen hyvässä valossa esille (Walrave ym., 2022), lapsi suhtautui yksityisyyteensä rennommin, lapsi jakoi muutenkin itsestään henkilökohtaista tietoa, vanhemman ja lapsen välit olivat läheiset ja jos lapsilla oli aiempaa kokemusta vanhemman jakamisesta (Verswijvel ym., 2019). Negatiivisesti suhtauduttiin puolestaan silloin, kun sisältö oli imartelematonta, kiusallista tai liian intiimiä (Moser ym., 2017; Lipu & Siibak, 2019). Tutkimuksissa huomattiin myös, että tytöt suhtautuvat poikia positiivisemmin sharentingiin (Verswijvel ym., 2019) ja vanhemmat lapset nuorempia paremmin (Cino, 2021). Vanhempien lasten paremmasta suhtautumisesta voisi pohtia sitä, kokeeko nuori saavansa jopa positiivisia vaikutuksia vanhemman jakamisesta, kun hän on tarpeeksi vanha ymmärtämään sharentingia. Positiivinen sisältö saattoi nimittäin jopa nostaa lapsen itsetuntoa (Moser ym., 2017). Tämä voisi johtua esimerkiksi siitä, että lapsi ajattelee vanhemman olevan ylpeä jakaessaan esimerkiksi lapsen saavutuksia tai vastaavasti läheiset näkevät lapsen saavutuksia, joista lapsi on itse ylpeä.

Nuorten mielestä vanhemmilla ei ole tarpeeksi tietoa yksityisyydensuojasta ja riskeistä liittyen liialliseen tiedon jakamiseen (Ouvrein & Verswijvel, 2019) ja myös vanhemmat kokevat, että heillä ei ole tarpeeksi tietoa sharentingin vaikutuksista lapsiin (Andersson & Nilsson, 2022). Tämä on ymmärrettävää ilmiön tuoreuden takia, sillä sharentingiin liittyvää ohjeistusta ei varmasti ole vielä tarpeeksi. Lapset myös toivovat, että vanhemmat kysyisivät heiltä luvan jakamiseen (Moser ym., 2017; Lipu & Siibak, 2019) tai sopisivat yhdessä jakamiskäytänteistä (Lipu & Siibak, 2019). Vanhemmat kuitenkin harvoin pyytävät lupaa lapsiltaan (Amon ym., 2022; Brosch, 2016), vaikkakin ruotsalaisille vanhemmille tehdyn tutkimuksen mukaan monet vanhemmat kysyvät tai harkitsevat kysyvänsä lapsiltaan lupaa jakamiseen (Andersson & Nilsson, 2022). Tutkimuksissa huomattiin myös se, että sharenting lopetetaan usein lapsen olessa teini (Cino, 2021).

Tämä herättää ajatuksia siitä, vaatiiko lapsi itse jakamisen lopettamista, kun hän on tietoisempi sharentingin riskeistä ja seurauksista.

Vaikka aiemmissa tutkimuksissa tuli ilmi, että jakamisella on havaittu olevan vaikutuksia vanhemman ja lapsen suhteelle (Cataldo ym., 2022; Moser ym., 2017), oli tutkimuksissa paljon aukkoja sen suhteen. Tutkimusaukot toivat rajoituksia tutkielmalle. Yhtäkään jakamisen vaikutuksiin vanhemman ja lapsen väliselle suhteelle keskittyvää tutkimusta ei löytynyt, joten vaikutuksia täytyi etsiä muista jakamista käsittelevistä tutkimuksista. Muutamassa tutkimuksessa mainittiin, että jakamisella on mahdollisia vaikutuksia suhteelle, mutta niitä ei käyty kovin tarkasti läpi. Myös esimerkiksi luottamukseen vaikuttavia tekijöitä mainittiin, mikä liittyy kyllä oleellisesti lapsen ja vanhemman väliseen suhteeseen. Vaikutuksia ei ole siis tutkittu yksistään, vaan ne on mainittu nopeasti osana muita huomattuja ilmiön seurauksia.

Jakamiseen liittyvät luottamus oli keskeinen tutkimuksissa esille tullut suhteeseen vaikuttava tekijä. Mikäli jakamiskäytänteet ja -toiveet olivat vanhemman ja lapsen tiedossa ja niitä kunnioitettiin, lapsen luottamus vanhempaa kohtaan lisääntyi. Toisaalta, mikäli vanhempi ei kunnioittanut lapsen toiveita jakamiseen liittyen ja ei ollut avoin omasta toiminnastaan, lapsen luottamus vanhempaa kohtaan saattoi särkyä. (Moser ym., 2017) Vanhemmat näkevät jakamisesta saatavat hyödyt riskejä suurempina, mikä sai heidät jakamaan lapsen toiveista välittämättä (Briazu ym., 2021). Tämä voi vähentää lapsen luottamusta ja aiheuttaa etäntymistä vanhemman ja lapsen välille.

Muita mielenkiintoisia havaintoja olivat esimerkiksi lapsen paitsi jäämisen tunne vanhemman jakamattomuudesta sekä lapsen itsetunnon nouseminen positiivisesta sisällöstä. Lapsi saattoi tuntea itsensä laiminlyödyksi tai jäävänsä jostain paitsi, mikäli vanhemmat eivät jakaneet hänestä sisältöä. (Moser ym., 2017) Tälläkin voi olla vaikutusta suhteeseen. Yleisesti tutkimusten perusteella voidaan todeta, että pienentääkseen negatiivisten seurauksien vaikutuksia lapsen ja vanhemman väliselle suhteelle, vanhempien tulisi kuunnella ja kunnioittaa lasten toiveita jakamiseen liittyen.

Koska tämä tutkielma oli kirjallisuuskatsaus ja tiedonhaussa käytettiin vain tiettyjä tietokantoja sekä tiettyjä hakusanoja on todennäköistä, että katsaus ei kata kaikkia mahdollisia tutkimuksia ja näkökulmia aiheesta. Sharenting on muutenkin aiheena hyvin laaja ja ilmiönä uusi, joten tutkimuksia pitkältä aikaväliltä ei ole ja kaikki vaikutukset eivät ole vielä edes nähtävillä.

Kuten mainittu, sharenting-ilmiön vaikutuksista lapsen ja vanhemman väliseen suhteeseen ei ole tutkimuksia. Siksi aiheetta tulisi tutkia tulevaisuudessa lisää. Vaikutuksia voidaan esimerkiksi kartoittaa tutkimalla lasten suhtautumista ja ajatuksia jakavaa vanhempaa kohtaan ottamalla huomioon minkälaista vanhemman jakamiskäyttäytyminen on. Sen lisäksi tutkimusta voisi kohdistaa siihen, miten lapsen jakamismielitymukset vaikuttavat vanhemman suhtautumiseen lasta kohtaan. Olisi hyvä tutkia sitä, aiheuttaako esimerkiksi tietynlainen jakaminen merkittävää vaikutusta vanhemman ja lapsen väliselle suhteelle. Vaikka jakamiseen liittyy paljon eettisiä ja yksityisyyteen liittyviä riskejä, ei tule unohtaa myöskään mahdollisten positiivisten vaikutusten tunnistamista. Tämänhetkiset lapset ovat ensimmäisiä sukupolvia, jotka ovat sharenting-jakamisen kohteena. Siksi tulevaisuudessa olisi mielenkiintoista ja tärkeää kerätä näiden lasten aikuistuesssa heidän näkemyksiään ilmiöön liittyen.

Lähteet:

- Altun, D. (2019). An investigation of preschool children's digital footprints and screen times, and of parents' sharenting and digital parenting roles. *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 10 (35), 76-97.
- Ammari, T., Kumar, P., Lampe, C., & Schoenebeck, S. (2015, April). Managing children's online identities: How parents decide what to disclose about their children online. In *Proceedings of the 33rd annual ACM conference on human factors in computing systems* (pp. 1895-1904). <https://doi.org/10.1145/2702123.2702325>
- Amon, M. J., Kartvelishvili, N., Bertenthal, B. I., Hugenberg, K., & Kapadia, A. (2022). Sharenting and Children's Privacy in the United States: Parenting Style, Practices, and Perspectives on Sharing Young Children's Photos on Social Media. *Proceedings of the ACM on Human-Computer Interaction*, 6(CSCW1), 1-30. <https://doi.org/10.1145/3512963>
- Andersson, E., & Nilsson, M. (2022). Why Privacy Matters: Qualitative Research on the Phenomenon Sharenting.
- Autenrieth, U. (2018). Family photography in a networked age: Anti-sharenting as a reaction to risk assessment and behaviour adaption.
- Briazu, R. A., Floccia, C., & Hanoch, Y. (2021). Facebook sharenting in mothers of young children: the risks are worth it but only for some. *Technolog, Mind, and Behavior*, 2 (4). <https://doi.org/10.1037/tmb0000051>
- Cataldo, I., Lieu, A. A., Carollo, A., Bornstein, M. H., Gabrieli, G., Lee, A., & Esposito, G. (2022). From the Cradle to the Web: The Growth of "Sharenting"—A Scientometric Perspective. *Human behavior and emerging technologies*, 2022, 1-12. <https://doi.org/10.1155/2022/5607422>
- Cino, D. (2021). The "5 Ws and 1 H" of Sharenting: Findings from a Systematized Review. *Italian Sociological Review*, 11(3), 853-878.
- Crockett, L. J., Brown, J., Russell, S. T., & Shen, Y. L. (2007). The meaning of good parent-child relationships for Mexican American adolescents. *Journal of research on adolescence*, 17(4), 639-668.
- Donovan, S. (2020). 'Sharenting': The forgotten children of the GDPR. *Peace Human Rights Governance*, 4(1).
- Jensenius, F. R., Htun, M., Samuels, D. J., Singer, D. A., Lawrence, A., & Chwe, M. (2018). The Benefits and Pitfalls of Google Scholar. *PS, political science & politics*, 51(4), 820-824. <https://doi.org/10.1017/S104909651800094X>
- Kallio S-M. (13.4.2021) Sharenting-ilmion vuoksi lapset ja nuoret ovat somessa monesti jo ennen omaa harkintaansa [blogikirjoitus]. *VERKE*. <https://www.verke.org/blogit/sharenting-ilmion-vuoksi-lapset-ja-nuoret-ovat-somessa-monesti-jo-ennen-omaa-harkintaansa/>
- Kopeccky, K., Sztokowski, R., Aznar-Díaz, I., & Romero-Rodríguez, J. M. (2020). The phenomenon of sharenting and its risks in the online environment. Experiences

- from Czech Republic and Spain. *Children and Youth Services Review* , 110, 104812. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2020.104812>
- Kumar, P., & Schoenebeck, S. (2015). *The Modern Day Baby Book: Enacting Good Mothering and Stewarding Privacy on Facebook*. <https://doi.org/10.1145/2675133.2675149>
- Lavorgna, A., Ugwudike, P., & Tartari, M. (2023). Online sharenting: Identifying existing vulnerabilities and demystifying media reported crime risks. *Crime, Media, Culture*, 17416590221148448. <https://doi.org/10.1177/17416590221148448>
- Lipu, M., & Siibak, A. (2019). 'Take it down!': Estonian parents' and pre-teens' opinions and experiences with sharenting. *Media international Australia incorporating Culture & policy*, 170(1), 57-67. <https://doi.org/10.1177/1329878X19828366>
- Minkus, T., Liu, K., & Ross, K. (2015). *Children Seen But Not Heard: When Parents Compromise Children's Online Privacy*. <https://doi.org/10.1145/2736277.2741124>
- MLL. (Julkaisuaika tunteaton). *Lapsen ja vanhemman kiintymyssuhde*. Haettu 28.3.2023 osoitteesta <https://www.mll.fi/vanhemmille/tietoa-lapsiperheen-elamasta/vanhemmuus-ja-kasvatus/lapsen-ja-vanhemman-varhainen-vuorovaikutus/lapsen-ja-vanhemman-kiintymyssuhde/>
- Moser, C., Chen, T., & Schoenebeck, S. Y. (2017, May). Parents? And Children? s preferences about parents sharing about children on social media. In *Proceedings of the 2017 CHI conference on human factors in computing systems* (pp. 5221-5225). <https://doi.org/10.1145/3025453.3025587>
- Ouvrein, G., & Verswijvel, K. (2019). Sharenting: Parental adoration or public humiliation? A focus group study on adolescents' experiences with sharenting against the background of their own impression management. *Children and youth services review*, 99, 319-327. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2019.02.011>
- Ouvrein, G., & Verswijvel, K. (2021). Child Mediation: effective education or conflict stimulation? Adolescents' child mediation strategies in the context of sharenting and family conflict. *Journal of e-Learning and Knowledge Society* , 17 (3), 70-79. <https://doi.org/10.20368/1971-8829/1135555>
- Ranzini, G., Newlands, G., & Lutz, C. (2020). Sharenting, peer influence, and privacy concerns: A study on the instagram-sharing behaviors of parents in the United Kingdom. *Social Media+ Society* , 6 (4), 2056305120978376. <https://doi.org/10.1177/2056305120978376>
- Salminen, A. (2011). Mikä kirjallisuuskatsaus?: Johdatus kirjallisuuskatsauksen tyypeihin ja hallintotieteellisiin sovelluksiin.
- Scharp, K. M., & Thomas, L. J. (2016). Family "Bonds": Making Meaning of Parent-Child Relationships in Estrangement Narratives. *Journal of family communication*, 16(1), 32-50. <https://doi.org/10.1080/15267431.2015.1111215>
- Siibak, A., & Traks, K. (2019). The dark sides of sharenting. *Catalan journal of communication & cultural studies*, 11(1), 115-121. https://doi.org/10.1386/cjcs.11.1.115_1

- Sivak, E., & Smirnov, I. (2019). Parents mention sons more often than daughters on social media. *Proceedings of the National Academy of Sciences - PNAS*, *116*(6), 2039-2041. <https://doi.org/10.1073/pnas.1804996116>
- Verswijvel, K., Walrave, M., Hardies, K., & Heirman, W. (2019). Sharenting, is it a good or a bad thing? Understanding how adolescents think and feel about sharenting on social network sites. *Children and Youth Services Review*, *104*, 104401. <https://doi.org/10.1016/j.chilyouth.2019.104401>
- Walrave, M., Verswijvel, K., Ouvrein, G., Staes, L., Hallam, L., & Hardies, K. (2022, March). The Limits of Sharenting: Exploring Parents' and Adolescents' Sharenting Boundaries Through the Lens of Communication Privacy Management Theory. In *Frontiers in Education* (Vol. 7, p. 803393). Frontiers Media SA. <https://doi.org/10.3389/feduc.2022.803393>